

Állattenyésztési és vágási melléktermékek kérdései

Dr. Kiss Jenő
ATEVSZOLG Zrt

Miről kívánok szólni?

- * **Milyen anyagok tartoznak az állattenyésztési és vágási melléktermékekhez?**
- * **Melyek a legfontosabb jogszabályok?**
- * **Állati melléktermék vs. Hulladék?**
- * **Milyen kérdéseket kell még tisztázni?**

Állattenyésztési állati melléktermékek

- * **Állattartó és tenyésztő telepek állati melléktermékei**
 - * **Tetemek (kérődző, nem kérődző)**
 - * **Trágya, hígtrágya**
- * **Lakossági állattartás állati melléktermékei**
 - * **Gazdasági haszonállatok tetemei (kérődző, nem kérődző)**
 - * **Kedvtelésből tartott állatok tetemei**
 - * **Trágya**
- * **Kísérleti, állatkerti, cirkuszi állatok tetemei**

Vágási és húsfeldolgozási állati melléktermékek

- * **Vágóhidak állati melléktermékei**
 - * Vágási maradékok (úti hulla, kobzás, belsőségek, gyomor és béltartalom, vér, toll, szőr stb.)
 - * Szennyvízkezelési maradékok (ívszita, dobszűrő, flotátum, biológiai iszapok)
- * **Húsfeldolgozás állati melléktermékei**
 - * Húsfeldolgozási maradékok (csont, fej-láb stb.)
 - * Szennyvízkezelési maradékok (ívszita, dobszűrő, flotátum, biológiai iszapok)

Egyéb állati melléktermékek

- * Élelmiszer - hulladék („moslék”)
- * „Korábbi élelmiszerek” (3. kat.)
- * Lejárt fogyaszthatósági idejű állati eredetű élelmiszerek (2. kat.)
- * Állateledel gyártási maradékok
- * Keltetési állati melléktermék, tojás stb.

Trágya, mint hulladék???

- * **Gazdasági haszonállatok trágyája veszélyes hulladék?**
- * **Trágya a tenyésztett halaktól eltérő haszonállatok ürüléke, illetve vizelete alommal vagy anélkül. (2. kockázati kategóriába tartozik);**
- * **Gazdasági haszonállatok trágyájának a besorolását és felhasználását az 1069/2009/EK, 142/2011/EU, illetve a 45/2012. (V.8.) VM rendeletek szabályozza;**
- * **Trágya, abban az esetben meríti ki a H9 fertőző veszélyességi jellemzőnek a fogalmát, ha azt az illetékes megyei élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi hatóság megerősíti (pl. ragályos állatbetegségek)**
- * **Járványtani intézkedés keretében a szállítást, illetve az ártalmatlanítást a 45/2012. (V.8.) VM rendelet szabályozza**

Vágóhidak, állattartók kötelezettségei

- * **Tevékenységük során keletkező állati melléktermékek elszállítására és kezelésére szerződést kell kötni arra engedéllyel rendelkező vállalkozóval;**
- * **Kereskedelmi okmány kiállítása;**
- * **Állati melléktermék tulajdonosa köteles a keletkezett állati melléktermékekről nyilvántartást vezetni, és az alapján évente 1 alkalommal adatszolgáltatást tenni a tárgyévet követő március 1-ig. (MEBER elektronikus rendszeren keresztül);**

Az EU célja az állati melléktermék kifejezéssel

- * **EU az állati melléktermék kifejezéssel hangsúlyosan meg akarta különböztetni ezen anyagokat a tovább nem hasznosítható hulladékok körétől, utalva arra, hogy ezek többsége további feldolgozás, kezelés révén még hasznosíthatóak.**
- * **A melléktermékre (hulladék) vonatkozó hazai szabályokat a Ht. 7§. és 8§. tartalmazzák.**
- * **A Ht. szerinti melléktermék és az 1069/2009/EK rendeletben leírt állati melléktermék fogalma eltérő.**

Állategészségügyi jogszabályok

**Kötelezően alkalmazandó
2011. március 4. napjától!!!**

**1774/2002/EU
rendelet (hatálytalan)**

**1069/2009/EK rendelet
(alaprendelet)**

**142/2011/EU
„EU végrehajtási
jogszabály
(részletes szabályokat
tartalmaz)**

**45/2012. (V.8.) VM rendelet
Hazai végrehajtási jogszabály**

Az Európai Parlament és a Tanács 1069/2009/EK rendelete

- * **A nem emberi fogyasztásra szánt állati melléktermékekre és a belőlük származó termékekre vonatkozó egészségügyi szabályok megállapításáról**
 - a) Állati melléktermékek osztályozása, gyűjtése, szállítása, ártalmatlanítása (a rendelet 12-14. cikke szerint) felhasználása, közbenső tárolása
 - b) Gyűjtő, tároló, feldolgozó üzemek engedélyezésével kapcsolatos előírások
 - c) Feldolgozott állati fehérjék forgalomba hozatala, felhasználása

A Bizottság 142/2011/EU rendelete

- * **A nem emberi fogyasztásra szánt állati melléktermékekre és a belőlük származó termékekre vonatkozó egészségügyi szabályok megállapításáról szóló 1069/2009/EK rendelet végrehajtásáról**
 - a) Részletes szabályok, kötelezések;
 - b) Minta a kereskedelmi okmányra, egészségügyi bizonyítványra;

Magyarországi jogszabályok (1)

- * **45/2012. (V. 8.) VM rendelet a nem emberi fogyasztásra szánt állati eredetű melléktermékekre vonatkozó állategészségügyi szabályok megállapításáról (az Unió 1069/2009 EK, illetve 124/2011/EU rendeletek hazai megfelelője)**
 - Egyedi fogalmak - telephelyi, települési gyűjtőhelyek
 - Engedélyezett eltérések
 - Elföldelésre vonatkozó egyedi előírások
 - Engedélyezési szabályok
 - Kereskedelmi okmány országhatáron belülre
 - A nyilvántartás és adatszolgáltatás szabályai

- * **56/2008. (IV. 25.) FVM rendelet az állati hulla elszállítási és ártalmatlanítási költségeinek támogatásáról (többször, legutóbb a 33/2014. (IV. 4.) VM rendelettel módosítva)**

Magyarországi jogszabályok (2)

* A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV törvény (Ht.)

1. § (2) bekezdés c) pontja szerint ... e törvény hatálya nem terjed ki...

„Az állati melléktermékekre, ideértve a belőlük származó feldolgozott termékeket, kivéve, ha azokat hulladéklerakóban történő lerakásra, égetésre, valamint biogáz- vagy komposztáló üzemben történő hasznosításra szánják.” - ?????

(Ezt a bekezdést ebben a formában a 2013. évi CCXV. törvény 25. §-a állapította meg, melynek rendkívül érdekes az indokolása)

d) pontja szerint ... e törvény hatálya nem terjed ki...

„ a nem vágás következtében elpusztult és ártalmatlanításra kerülő állatokra, ideértve a járványos állatbetegségek leküzdése érdekében leölt állatok tetemeit is.”

Magyarországi jogszabályok (3)

- * 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet
a környezeti hatásvizsgálati és az egységes
környezethasználati engedélyezési eljárásról

2014. január 17-től a 2. melléklet 10. pontja:

„Állati tetemek vagy **állati melléktermékek**
ártalmatlanítása 10 tonna/napnál nagyobb kezelési
kapacitással”!!!!

Miben kell szemléletváltás?

- * **Hiába volt/van hatályban az 1069/2009/EK és a 142/2011/EU rendelet 2011 március 4-től, hiába adták ki a 45/2012. (V. 8.) VM rendeletet, ezek alapján hiába tekintette/tekinti a korábbi hulladékot állati mellékterméknek az EU szabályozás és a magyar állategészségügyi joggyakorlat, az a magyar környezetvédelemben, egyes felügyelőségeken továbbra is hulladék maradt, vagy ismét azzá vált.**
- * **A jogalkalmazó vállalkozások számára egyértelmű megfogalmazás és egységes gyakorlat kell az egész ország területén.**
- * **Mi a jogalkotók szándéka?**

Milyen kérdéseket kell tisztázni?

- * **A Földművelésügyi Minisztérium illetékes államtitkárságainak egyeztetése és közös tájékoztatása, valamint ennek alapján a NÉbiH és a Környezet és Természetvédelmi Főfelügyelőség egységes szakmai gyakorlata.**
- **Állati melléktermék vs. Hulladék?**
- **Mely esetekben (egyértelműen) kell hulladékként kezelni és mikor, kinél válik azzá?**
- **Kinek, milyen nyilvántartást kell vezetnie, illetve adatszolgáltatást kell benyújtani?**
- **Az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásba (állati melléktermék esetében) az illetékes állategészségügyi hatóság bevonása.**

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

Dr. Kiss Jenő

ügyvezető igazgató

+36-1-348-5190

kissj@atevszolg.hu

www.atevszolg.hu

